

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 525/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť S. V., P. V. a K. V., všetci bytom B., a P. V., H., zastúpených advokátkou Mgr. L. P., B., pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 24 C 86/2005-236 z 24. septembra 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 314/2008-331 z 19. októbra 2010 a takto

rozhodol:

Sťažnosť S. V., P. V., K. V. a P. V. **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. októbra 2011 doručená a 16. novembra 2011 doplnená sťažnosť S. V., P. V. a K. V., všetci bytom B., a P. V., H. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou Mgr. L. P., B.,

pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 24 C 86/2005-236 z 24. septembra 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 314/2008-331 z 19. októbra 2010.

Sťažovatelia v sťažnosti podrobne opísali skutkový a právny stav konania o vrátenie daru a určenie spoluvlastníctva vedeného okresným súdom pod sp. zn. 24 C 86/2005, ktoré skončilo zamietnutím návrhu navrhovateľov – G. V. a S. V. rozsudkom č. k. 24 C 86/2005-236 z 24. septembra 2008 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 314/2008-331 z 19. októbra 2010; tieto rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 30. decembra 2010. Keďže sa sťažovatelia uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov cítili poškodení, 15. februára 2011 podali podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), ktorý bol listom Krajskej prokuratúry v B. č. k. Kc 49/11-9 z 31. marca 2011 odložený. Rovnako bol odložený aj ich opakovaný podnet zo 4. júla 2011, a to listom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/2 Pz 512/11-7 z 23. augusta 2011.

Sťažovatelia tvrdia, že uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov nebola zabezpečená spravodlivá ochrana ich práv a oprávnených záujmov ako účastníkov občianskeho súdneho konania, a tým došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu žiadajú, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu č. k. 24 C 86/2005-236 z 24. septembra 2008 a rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 314/2008-331 z 19. októbra 2010, aby uvedené rozhodnutia zrušil a vec vrátil všeobecným súdom na ďalšie konanie a aby im priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 24 C 86/2005-236 z 24. septembra 2008 a rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 314/2008-331 z 19. októbra 2010.

1. V rámci svojej judikatúry ústavný súd už vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Sťažovatelia sa ochrany svojich základných práv vo vzťahu k rozsudku okresného súdu č. k. 24 C 86/2005-236 z 24. septembra 2008 domáhali podaním opravného prostriedku (odvolania), o ktorom krajský súd aj rozhodol, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 110/03, III. ÚS 200/2011).

Z doložky právoplatnosti vyznačenej na sťažovateľmi predloženom rozsudku okresného súdu č. k. 24 C 86/2005-236 z 24. septembra 2008 vyplýva, že tento v spojení

s rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 314/2008-331 z 19. októbra 2010 nadobudol právoplatnosť 30. decembra 2010.

Sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietali porušenie označených práv rozhodnutiami všeobecných súdov, však bola doručená ústavnému súdu až 26. októbra 2011, teda zjavne po uplynutí lehoty na podanie sťažnosti ustanovenej zákonom o ústavnom súde.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02).

Keďže sťažovatelia sa ústavnej ochrany označených práv domáhali nepochybné až po uplynutí zákonnej lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd ich sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľov v nej uvedených nerozhodoval.

Nad rámec uvedeného ústavný súd však považoval za potrebné odkázať na svoju konštantnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybné aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť.

Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jeho podnetu (podaniu) vyhoveľi (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06). Na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, II. ÚS 14/04, I. ÚS 7/04, II. ÚS 407/06, III. ÚS 146/2010).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2011